

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Θέμα : Καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας σε υπαλλήλους – Μηχανικούς που λαμβάνουν το επίδομα θέσης ευθύνης

Αναφορικά με το ζήτημα της δυνατότητας ταυτόχρονης καταβολής στον ίδιο υπάλληλο του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, λόγω της ειδικότητάς του και του φορέα απασχόλησής του, και του επιδόματος θέσης ευθύνης, λόγω της από μέρους του κατοχής θέσης προϊσταμένου οιασδήποτε οργανικής μονάδας, επισημαίνονται τα ακόλουθα.

1. Στις 21-04-2023 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η υπ' αριθμ. οικ. 2/35134/ΔΕΠ/05-04-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας (Καθορισμός επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας του άρθρου 18 του ν. 4354/2015 (Α' 176) των υπαλλήλων του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων φορέων του, ΦΕΚ Β' 2611).

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της ΚΥΑ, καθορίζεται το μηνιαίο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας για τους μόνιμους και δόκιμους πολιτικούς υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου και Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΑΧ-ΙΔΟΧ) του Υπουργείου Υγείας και των εποπτευόμενων φορέων του, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του ν. 4354/2015 (Α' 176), ανά χώρο εργασίας, κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, ως εξής: Α) Κατηγορία πρώτη (Α') σε διακόσια ευρώ (200€). Β) Κατηγορία δεύτερη (Β') σε εκατόν εξήντα πέντε ευρώ (165€). Γ) Κατηγορία τρίτη (Γ') σε εκατόν πενήντα (150€). Δ) Κατηγορία τέταρτη (Δ') σε εκατόν πέντε (105€). Ε) Κατηγορία πέμπτη (Ε') σε εβδομήντα ευρώ (70€).

Στο αμέσως επόμενο άρθρο 2 ενεργείται η κατάταξη των δικαιούχων υπαλλήλων κατά κατηγορία εκπαίδευσης, κλάδο/ειδικότητα και Υπηρεσία.

Σύμφωνα με την κατάταξη αυτή οι υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ και ΤΕ Ηλεκτρολόγων-Μηχανικών, Μηχανολόγων-Μηχανικών, Ηλεκτρονικών-Μηχανικών και Μηχανολόγων-Ηλεκτρολόγων που ανήκουν στην Διοικητική-Τεχνική Υπηρεσία και απασχολούνται σε Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας (Κ.Υ.) των Δ.Υ.ΠΕ., Κέντρα Ψυχικής Υγείας (Κ.Ψ.Υ.), στο Γενικό Νοσοκομείο Θήρας και στο Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης (Ε.Κ.Α.) δικαιούνται το μηνιαίο επίδομα της τρίτης (Γ') κατηγορίας, ύψους εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

Εν προκειμένω είναι σαφές, ότι κριτήριο για την κατά τα ανωτέρω κατάταξη των συγκεκριμένων υπαλλήλων είναι η κατηγορία, ο κλάδος, η ειδικότητα και η υπηρεσία όπου ανήκουν και παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 3 παρ. 1-8 της ΚΥΑ, «1. Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους, στους κλάδους, στις ειδικότητες που δικαιολογούν την καταβολή του.

2. Σε περίπτωση απομάκρυνσης των υπαλλήλων, για οποιονδήποτε λόγο (όπως ενδεικτικά μετακίνηση, απόσπαση, μετάταξη, μετάθεση, διάθεση) από τα καθήκοντα, τις θέσεις, τις συνθήκες εργασίας, οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγησή του, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή του με ευθύνη του οικείου προϊσταμένου.

3. Το ανωτέρω επίδομα δεν καταβάλλεται σε προσωπικό που ασκεί αποκλειστικά διοικητικής φύσεως καθήκοντα.

4. Σε περίπτωση που ανατίθενται στον υπάλληλο καθήκοντα άλλου κλάδου ή ειδικότητας σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 3528/2007, και τα καθήκοντα αυτά δε δικαιολογούν την καταβολή του επιδόματος, το επίδομα παύει να καταβάλλεται, από την ανάληψη των νέων καθηκόντων. Σε περίπτωση που στον υπάλληλο ανατίθεται η άσκηση καθηκόντων άλλου κλάδου ή ειδικότητας σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις και η άσκηση αυτών των καθηκόντων δικαιολογεί την καταβολή επιδόματος, το επίδομα καταβάλλεται για όσο χρόνο προβλέπεται η νόμιμη ανάθεση των καθηκόντων.

5. Σε περίπτωση μείωσης των ωρών εργασίας το επίδομα συμπεριλαμβάνεται στην αναλογική μείωση των αποδοχών του υπαλλήλου σύμφωνα με την παρ. 1Α του άρθρου 51 του ν. 3528/2007 και τις κείμενες διατάξεις.

6. Το επίδομα συνεχίζει να καταβάλλεται για όσο διάστημα οι δικαιούχοι υπάλληλοι τελούν σε θεσμοθετημένες άδειες (όπως ενδεικτικά κανονικές, ειδικές, άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης μικρής διάρκειας έως δύο (2) μηνών, διευκόλυνσης υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις, μητρότητας και ανατροφής παιδιού), σε βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια έως οκτώ (8) ημέρες κατ' έτος, καθώς και αναρρωτική άδεια που χορηγείται από δημόσια νοσοκομεία, κέντρα υγείας του Δημοσίου, πανεπιστημιακές κλινικές, νοσηλευτικούς σχηματισμούς φορέων κοινωνικής ασφάλισης και ιδιωτικές κλινικές, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτές, η οποία αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά (εισαγωγή, εξιτήριο, σχετικές γνωματεύσεις).

7. Εάν ο υπάλληλος τελεί σε συνδικαλιστική άδεια, το επίδομα συνεχίζει να καταβάλλεται. Στις περιπτώσεις όμως που η συνδικαλιστική άδεια χορηγείται στους υπαλλήλους καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους ως μέλη των συνδικαλιστικών οργανώσεων με πλήρη απαλλαγή καθηκόντων τους το επίδομα παύει να καταβάλλεται ισοχρόνως.

8. Για τη συνδρομή όλων των ανωτέρω προϋποθέσεων εκδίδεται κάθε μήνα βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου, η οποία συνοδεύει τη μισθοδοτική κατάσταση».

Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου της ΚΥΑ, «Η απόφαση αυτή ισχύει από 1.1.2023».

Ενόψει των ανωτέρω είναι σαφές, ότι το συγκεκριμένο επίδομα καταβάλλεται εις όλους ανεξαιρέτως τους υπαλλήλους των ως άνω κλάδων, συμπεριλαμβανομένων όσων κατέχουν τις προβλεπόμενες θέσεις ευθύνης σε κάθε Τεχνική Υπηρεσία, δοθέντος ότι και αυτοί εξακολουθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους υπό την ιδιότητα του υπαλλήλου του επίμαχου κλάδου, σε χώρους που δικαιολογούν την καταβολή του.

Σε κάθε περίπτωση η επίμαχη ΚΥΑ αναφέρεται κατά τρόπο ρητό και συνάμα περιοριστικό στις περιπτώσεις εκείνες, που επιβάλλεται η περικοπή του

επιδόματος. Ελλείπει ρητής μνείας για τους κατόχους θέσεων ευθύνης, προκύπτει (εξ αντιδιαστολής) ότι η εις αυτούς καταβολή συνεχίζεται κανονικά.

2. Περαιτέρω, η καταβολή του επιδόματος θέσης ευθύνης προβλέπεται και κατοχυρώνεται στο άρθρο 16 του Νόμου 4354/2015. Η μοναδική, δε, περίπτωση διακοπής της καταβολής του επιδόματος συντρέχει όταν οι δικαιούχοι του απουσιάζουν προσωρινά από τα καθήκοντά τους, κατά τη διάρκεια θεσμοθετημένων αδειών, πλην της κανονικής, για συνεχόμενο χρονικό διάστημα άνω του ενός (1) μήνα. Με άλλα λόγια, και εκ των ρυθμίσεων του άρθρου 16 του Νόμου 4354/2015 δεν τίθεται ζήτημα αδυναμίας ταυτόχρονης λήψεως του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και του επιδόματος θέσης ευθύνης.

3. Εξάλλου, για το ζήτημα της ταυτόχρονης καταβολής σε δικαιούχο υπάλληλο τόσο του επιδόματος θέσεως ευθύνης, όσο και του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, το ΣτΕ έχει αποφανθεί σχετικώς με την υπ' αριθμ. 874/2018 Απόφαση της Ολομελείας του.

Ειδικότερα το ΣτΕ αναφέρει τα εξής χαρακτηριστικά : «Περαιτέρω, η κατά τα ανωτέρω καταβολή μειωμένου κατά 40 ευρώ μηνιαίου επιδόματος θέσης ευθύνης στους προϊσταμένους τμημάτων της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας των νοσοκομείων έναντι των λοιπών προϊσταμένων τμημάτων του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ., των Ο.Τ.Α. και όσων φορέων υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4354/2015, δεν δικαιολογείται ούτε από το ότι οι προϊστάμενοι τμημάτων της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας των νοσοκομείων λαμβάνουν, σύμφωνα με το άρθρου 18 του ίδιου νόμου και τις παρ. 1 και 2 περ. α' της υπ' αριθμ. οικ. 2/16519/0022/24.2.2012 κοινής υπουργικής απόφασης, (που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 15 παρ. 1 του ν. 4024/2011), επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, **διότι αφενός μεν το επίδομα αυτό καταβάλλεται για άλλη αιτία από το επίδομα θέσης ευθύνης, αφετέρου δε το εν λόγω επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας δεν καταβάλλεται μόνο στους υπηρετούντες στη Νοσηλευτική Υπηρεσία των νοσοκομείων αλλά και σε άλλες κατηγορίες υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του**

ως άνω νόμου, χωρίς να εξαιρούνται, άλλωστε, από την καταβολή του όσoι λαμβάνουν λόγω της θέσης τους και επίδομα θέσης ευθύνης κατά το άρθρο 16 του ίδιου νόμου».

Με το σκεπτικό αυτό το ΣτΕ ουδόλως αποκρούει, αλλά αντιθέτως υποστηρίζει την δυνατότητα ταυτόχρονης καταβολής και των δύο επιδομάτων στους δικαιούχους υπαλλήλους.

4. Συμπερασματικά, από την κατά τα ανωτέρω επισκόπηση της νομοθεσίας και της νομολογίας και από τη συνδυαστική ερμηνευτική τους προσέγγιση προκύπτει, ότι είναι κατά νόμο εφικτή η ταυτόχρονη καταβολή στον ίδιο υπάλληλο – Μηχανικό τόσο του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, όσο και του επιδόματος θέσης ευθύνης, χωρίς η ταυτόχρονη καταβολή να προσκρούει σε ρητή απαγορευτική προς τούτο διάταξη.

Αθήνα, 12 Μαρτίου 2024

Ο Γνωμοδοτών

ΑΛΕΞΙΟΣ Π. ΠΑΡΑΡΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 46 – ΤΗΛ : 2108234304 Α.Μ. ΔΣΑ : 23245 – ΑΦΜ : 111124668 ΔΟΥ : Δ΄ ΑΘΗΝΩΝ e-mail : pararas1@otenet.gr
